



**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS REKTORIAUS IR VILNIAUS DAILĖS
AKADEMIJOS KAUNO FAKULTETO PERSONALO ĮVYKDYTŲ PROCEDŪRŲ
PAŽEIDIMŲ**

2016 m. lapkričio 11 d. Nr. SP-23

Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – Kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų 13 punkto 1 papunkčiu, išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2016 m. liepos 15 d. gautą Lino Tuleikio (toliau – pareiškėjas) skundą bei pateiktą medžiagą dėl Vilniaus dailės akademijos Kauno fakulteto (toliau – VDA KF) dekanu prof. Jono Audėjaičio ir Vilniaus dailės akademijos (toliau – VDA) rektoriaus prof. Audriaus Klimo akademinės etikos ir procedūrų pažeidimų (toliau – skundas),

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skunde kelia klausimus: „a) ar prof. Jonas Audėjaitis, eidamas VDA Kauno fakulteto dekanu pareigas galėjo ignoruoti žodžiu ir raštu pateiktus darbuotojo prašymus objektyviai iširti prieš jį vykdomą šmeižtą? Ar galėjo neteisėtom priemonėm bandyti pakeisti studentų vertinimą? Ar dekanui tinka diskriminuoti jam asmeniškai nelojalius darbuotojus? b) Ar prof. Audriui Klimui, einant VDA rektoriaus pareigas derėjo siūlyti studentėms rašyti apeliaciją, pasibaigus apeliacijų teikimo terminui, sudaryti apeliacinę komisiją, kuri pakeitė studentų vertinimą?“

Skunde pateikiama įvykių chronologija:

1) 2016 m. sausio 13 d. – 2016 m. gegužės 12 d. dėstomas architektūrinio projektavimo dalykas VDA KF 6 architektūros studijų semestro studentams, „<...> vyksta darbo procesas,

palydimas vangiu studentų dalyvavimu, dėl kurio dėstytojas triskart kreipiasi į katedrą, informuodamas apie nuolatinį paskaitų praleidinėjimą ir prastą darbinę atmosferą grupėje.“

2) 2016 m. gegužės 12 d. „vyksta egzamininė peržiūra, kur visi katedros dėstytojai kolegialiai vertina Architektūrinio projektavimo disciplinos 3 kurso studentų darbus ir dviem studentėms R. M. (be pateisinamos priežasties praleidusei 39% paskaitų) ir L. R. (be pateisinamos priežasties praleidusei 32% paskaitų) dėl nepatenkinamo darbo proceso viso semestro metu parašo nepatenkinamus pažymius. Tą pačią dieną <...> dėstytojas <...> paaiškina visų darbų vertinimus ir pristato neigiamai įvertintus darbus, detalai išdėstydamas, kodėl taip šios studentės buvo įvertintos. <...> Studentės dėstytojui išsako nuoskaudas dėl „neteisingo“ vertinimo ir kaltina katedrą bei fakultetą, dėl blogų studijavimo sąlygų.“

3) 2016 m. gegužės 13 d. „oficialiai paskelbiami Architektūrinio projektavimo disciplinos vertinimo rezultatai.“

4) 2016 m. gegužės 13 d. „parašoma <...> “studentų ir tėvų peticija“, kurioje cituojami pravesotos tarp studentų anketinės apklausos rezultatai. Visais kitais kartais ši anketinė apklausa pravedama tik pasibaigus sesijai, šįkart ji įvyko kažkada anksčiau, bet oficialiai nei atsakinga fakulteto atstovė nei katedra jos nepravedinėjo.“

5) 2016 m. gegužės 18 d. pareiškėjas iš katedros vedėjo E. Jackaus el. paštu gavo kvietimą į kitą dieną įvyksiantį katedros posėdį. Prie pakvietimo „prisegtas studentų skundas su anketinės apklausos suvestine, iš kurio [pareiškėjas] sužino, kad prieš 5 dienas buvo skundžiamas studenčių ir jų mamų dėl nekompetencijos ir netinkamo paskaitų vedimo.“ „Tą pačią valandą [pareiškėjas] nusiunčia visiems katedros dėstytojams pranešimą, kad yra studenčių šmeižiamas ir paprašo katedros imtis objektyvaus tyrimo, kad būtų apginta katedros dėstytojo reputacija. [Pareiškėjas] paprašo E. Jackaus atsiųsti <...> visą apklausą, tačiau to nėra gavęs iki šiol (gal ji net neegzistuoja?).“

6) 2016 m. gegužės 19 d. vyksta katedros posėdis, kuriame pareiškėjas įkalbinėjamas, „kad nereikia sureikšminti šio įvykio ir nereaguoti į jį “taip stipriai“ nereikalauti jokio tyrimo. Į posėdį atvyksta pavėlavęs prof. Jonas Audėjaitis ir prasideda visų įkalbinėjimas anuliuoti studentėms parašytas skolas. Katedra su tuo nesutinka <...>. Nepaisant to J.Audėjaitis dar triskart grįžta prie to klausimo <...> ir bando perkalbėti katedrą.“

7) 2016 m. gegužės 22 d. pareiškėjas „katedros dėstytojams [pateikė] studenčių skundo paneigimą ir prašymą fakulteto dekanui ir katedros vedėjui <...> objektyviai ištirti [susiklosčiusią situaciją].“ Taip pat buvo paprašyta į 2016 m. birželio 3 d. vyksiančio fakulteto tarybos posėdžio darbotvarkę įtraukti pareiškėjo klausimą dėl šmeižto.

8) 2016 m. gegužės 23 d. dekanas referentė atsiuntė patvirtinimą, kad klausimas bus įtrauktas į darbotvarkę.

9) 2016 m. gegužės 31 d. tarybos nariams buvo išsiųsta posėdžio darbotvarkė, kurioje buvo nurodytas pakeistas pareiškėjo inicijuotas klausimas. Prie darbotvarkės buvo pridėtas studentų skundas be pareiškėjo komentaro.

10) 2016 m. birželio 2 d. pareiškėjas tarybos nariams išsiuntė komentarą dėl studentų skundo.

11) 2016 m. birželio 3 d. įvyko fakulteto tarybos posėdis, kuriame pareiškėjas „<...> pasisako, kad yra studentų šmeižiamas nebūtais dalykais, <...> dekanatas nesiima jokių veiksmų nei apginti dėstytojo reputacijos nei aiškintis situaciją <...>“ „Pradėjus Tarybos nariams klausinėti L.Tuleikį dėl šių įvykių, J.Audėjaitis skelbia posėdį baigtu, nes, neva, nėra numatyta darbotvarkėje atsakinėti į klausimus ir išeina iš patalpos.“ „[Linas Tuleikis] prodekanės paklausia kaip baigėsi studenčių vertinimas, ir ši paaiškina, kad dekanas sudarė komisiją iš savo pavaldinių, kuri nustatė, kad katedra pažeidė procedūras, todėl katedros vertinimus panaikino ir gražino katedros vedėjui įvertinimui.“ Katedros vedėjas „<...> E. Jackus pasakė, kad dar nieko nenusprendė.“ „Tuo tarpu nuėjus į studijų tarnybą ir patikrinus žiniaraščius, pasirodė, kad E.Jackus visų Tarybos narių akivaizdoje melavo, nes pažeisdamas studijų reglamentą ištaisė neigiamus pažymius į teigiamus ir visur sudėjo savo parašus.“

12) 2016 m. birželio 3 d. pareiškėjas susitiko su VDA rektoriumi Audriumi Klimu ir paaiškino VDA KF vykstančią situaciją. Rektorius „bandė atkalbėti nuo kokių nors aktyvesnių veiksmų.“

13) 2016 m. birželio 10 d. pareiškėjas „[parašė] raštą VDA rektoriui, Senato pirmininkei, Studijų tarnybai ir Studijų kokybės vedėjai dėl neteisėtų veiksmų Kauno Fakultete, ištaisant studentų vertinimo rezultatus.“

14) 2016 m. birželio 12 d. pareiškėjas „[parašė] raštą VDA Akademinės etikos komisijai dėl prof. J.Audėjaičio galimai neetiško elgesio šiuose studentų skundo įvykiuose.“

15) 2016 m. birželio 22 d. „VDA Akademinės etikos komisijos pirmininkas Rimvydas Kepežinskas informavo [pareiškėją], kad jo skundas gautas ir rugsėjį arba spalį jo skundas bus apsvarstytas (dėl artėjančio atostogų meto).“

16) 2016 m. birželio 23 d. pareiškėjui buvo persiųstas „rektorius išsakymas skirti papeikimus J.Audėjaičiui, K.Daubarytei, E.Jackui už neteisėtą vertinimų pakeitimą ir [pareiškėjui] už nesavalaikį katedros informavimą apie paskaitų praleidinėjimą.“

17) 2016 m. birželio 23 d. pareiškėjas pateikia rektoriui pasiteisinimą, kad „į katedrą kreipėsi nepraėjus pirmam semestro mėnesiui ir pareikalavo gražinti neteisėtai pakeistus vertinimo rezultatus studentėms-skolininkėms.“ Rektorius atsiuntė kvietimą atvykti į Kauno fakulteto dekanatą birželio 27 d., kur bus sprendžiama susiklosčiusi situacija.

18) 2016 m. birželio 27 d. dekanate įvyko pareiškėjo susitikimas su rektoriumi ir prorektorais, studentėmis, parašiusiomis skundą, ir vienu iš studentų tėvų. Susitikime rektorius kreipėsi į studentes ir paaiškino, kad „<...> dabar studenčių pažymiai ištaisyti neteisėtai, bet, jei

[studentės] dabar tuoj pat parašytą apeliaciją, tai būtų galima juos ištaisyti teisėtai. <...> prorektorė <...> pataisė rektorių, kad atestacinė komisija spręstų ar ištaisyti tuos pažymius, ar palikti juos galioti <...>“ Susitikime vyko studentų įkalbinėjimas rašyti apeliaciją: „<...> studentė sutiko su intensyviu rektoriaus siūlymu ir [jam] buvo atneštas lapas popieriaus, kuriame [jis] parašė trumpą apeliaciją. Tada rektorius pavedė dekanui sudaryti apeliacinę komisiją, o L.Tuleikiui replikavus, kad po tiek dekanų bandymų neteisėtai pakeisti vertinimus nėra objektyvu jam tai pavesti daryti, rektorius pasakė, kad komisija bus iš Vilniaus.“

19) 2016 m. birželio 28 d. Linas Tuleikis susitiko su apeliacinės atestacijos pirmininku, kurio buvo paklausta, „ar dirbsime nusižengiant VDA reglamentui, kuris aiškiai nurodo, kad apeliaciją studentas gali pateikti per 3 dienas nuo įvertinimo. <...> J. Audėjaičio referentė <...> paaiškino, kad rektorius tai leido padaryti išimties tvarka. <...> [pareiškėjas] pristatė, kad programos modulyje bei užduoties pristatyme yra įrašyti vertinimo kriterijai, kurie nusako, kad vertinama visa studijų eiga, studento aktyvumas ir iniciatyvumas paskaitų metu. <...> supažindinama, kad visuose studentų instruktavimuose buvo akcentuojama, jog dalyvavimas procese yra esminis studijų kokybės kriterijus, nes tik per tai studentas įgyja dėstomų dalykų žinias. Tačiau apeliacinė komisija neatsižvelgė į <...> dėstytojo paaiškinimus, nesidomėjo studijų procesu ir studentes pervertino vienai pakeliant pažymį 4, kitai 3 balais, parašydami 8 ir 7 studentėms be pateisinimo praleidusioms 39% ir 32% paskaitų, - tuo pačiu įtvirtindami teisę į gerą įvertinimą, net nedalyvaujant studijų procese.“

20) 2016 m. birželio 29 d. Linas Tuleikis gavo apeliacinės komisijos išvadą, su kuriomis nesutikdamas pareiškėjas pateikia rektoriui prašymą išeiti iš darbo.

21) 2016 m. liepos 4 d. pareiškėjas „<...> gauna pranešimą iš VDA KF administratorės, kad dėl atostogų meto iš VDA bus atleistas rugpjūčio 27 d.“

Linas Tuleikis skunde prašo „1) <...> pritaikyti visas priemones, kad [asmuo] negalėtų dirbti vadovaujančio darbo, 2) <...> pavišinti tokį [asmens] elgesį, 3) <...> jei [studentų] vertinimas atliktas neteisėtai, įpareigoti VDA panaikinti neteisėtą pervertinimą, paliekant galioti teisėtą.“

2016 m. rugpjūčio 8 d. (rašto Nr. S-281) Kontrolierius kreipėsi į pareiškėją prašydamas pateikti savo dėstyto dalyko aprašą kartu su vertinimo sistemos tvarka ir 2016 m. gegužės 19 d. katedros posėdžio garso įrašą.

2016 m. rugpjūčio 12 d. (rašto Nr. G-430) pareiškėjas pateikė savo dėstyto dalyko aprašą, kuriame išskirti vertinimo kriterijai: „konkrečių pavestų užduočių įvykdymo kokybė, aktyvumas, stropumas, žingeidumas ir iniciatyva darbo metu, pirminiai sprendiniai, medžiagos išsamumas ir pristatymas.“ Pareiškėjas paaiškino, kad „<...> vertinimo sistemoje pusė vertinimo kriterijų (4 iš 8) yra tie, kuriuos apsprendžia lankomumas ir dalyvavimas praktiniuose užsiėmimuose: konkrečių pavestų užduočių įvykdymo kokybė, aktyvumas, stropumas, iniciatyva darbo metu.“

2016 m. rugpjūčio 8 d. (rašto Nr. S-282) Kontrolierius kreipėsi į VDA KF dėl informacijos pateikimo: 1) VDA KF studentų skundo dėl netinkamų dėstytojo įvertinimų; 2) 2016 m. gegužės 19

d. VDA KF Architektūros katedros posėdžio protokolo; 3) VDA studijų reglamento; 4) architektūrinio projektavimo dalyko egzamino žiniaraščio, kurį pasirašė Linas Tuleikis; 4) architektūrinio projektavimo dalyko egzamino žiniaraščio, kurį pasirašė Edmundas Jackus; 5) dokumentų, kurių pagrindu Edmundui Jackui suteikta teisė pasirašyti architektūrinio projektavimo dalyko egzamino žiniaraštį; 7) studentų apeliacijų dėl architektūrinio projektavimo dalyko vertinimų ir sprendimo dėl apeliacijų; 8) VDA apeliacinės komisijos sudėtį patvirtinančių dokumentų ir komisijos darbo reglamento; 9) 2016 m. birželio 28 d. VDA apeliacinės komisijos posėdžio protokolo Nr. 1 ir įrašo (jei toks buvo daromas); 10) dokumentų, pagrindžiančių ir patvirtinančių studentų architektūrinio projektavimo dalyko įvertinimų pakeitimą.

2016 m. rugpjūčio 19 d. (rašto Nr. G-435) VDA pateikė prašomą informaciją ir papildomai pridėjo 2016 m. gegužės 23 d. VDA KF dekaną įsakymą Nr. VĮK-19 dėl komisijos sudarymo bei komisijos sprendimą.

Išnagrinėjus skundo medžiagą, nustatytos šios aplinkybės:

1. 2016 m. gegužės 13 d. VDA, KF dekanui prof. Jonui Audėjaičiui ir architektūros katedros vedėjui doc. Edmundui Jackui buvo pateikta studentų ir tėvų grupės peticija dėl dėstytojo Lino Tuleikio kompetencijos. Peticijoje išdėstyta, kad dėstytojas „<...> visų akivaizdoje pašiepia klaidas ir provokuoja bereikšmes diskusijas, kurios tik demotyvuoja [studentus] ir nieko nesprendžia architektūrinio projektavimo atžvilgiu. <...> turi polinkį menkinti ir pašiepti nedalyvaujančių [kolegų] gebėjimus... <...> Studentų lankomumas vertinamas neadekvačiai: pusės valandos, ar valandos vėlavimas į 5-6 valandų trukmės konsultacijas buvo skaitomas kaip nebuvimas paskaitoje. <...> Manome, kad asmeniniai nusistatymai sutrukdė [dėstytojui] objektyviai vertinti darbus.“ Atkreipiamas dėmesys į tai, kad peticiją pasirašė devyni tėvai ir studentai, nors sąrašė yra dešimt pavardžių.

VDA KF Architektūros katedros posėdžio 2016 m. gegužės 19 d. protokole Nr. 08 / 05-19 nurodyta, kad posėdis buvo įrašinėjamas. Posėdyje svarstyta 2016 m. gegužės 13 d. peticija, kurią pasirašė dešimt studentų ir tėvų. Posėdyje kalbėtasi apie susiklosčiusią situaciją, tačiau prie sprendimo neprieita: „Jokių nutarimų, už kuriuos būtų balsuota, nėra.“

Pažymėtina, kad dėl studentų ir tėvų peticijos nebuvo priimta jokių sprendimų.

2. VDA KF dekanas prof. Jonas Audėjaitis sudarė komisiją iš 3 narių: Kristinos Daubarytės (prodekanė; komisijos pirmininkė), Ingridos Liaukonienės (vyr. specialistė studijų kokybei); Jolitos Leščinskaitės (studijų tarnybos referentė) (2016 m. gegužės 23 d. įsakymas Nr. VĮK-19) spręsti konfliktinę situaciją tarp studentų ir dėstytojo. Komisijai pavesta „<...> išnagrinėti studijų dalyko „Architetūrinis projektavimas 6“ egzamininės peržiūros įvertinimų objektyvumą“.

2016 m. gegužės 30 d. komisija pateikė raštą VDA KF dekanui „Dėl Vilniaus dailės akademijos Kauno fakulteto Architektūros katedros III kurso [studentų] egzamininių peržiūrų įvertinimo“. Dokumente rašoma: „išanalizavus situaciją dėl <...> [studentų – L. R. ir R. M.] –

egzamininių peržiūrų įvertinimo, konstatuojame, jog buvo pažeista egzamininių peržiūrų vertinimo procedūra sekančiai: studijų dalyko „Architektūrinis projektavimas 6“ apraše nurodyta, kad įtaką galutiniam pažymiui turi tik tarpinė peržiūra (45 %) ir galutinė peržiūra (55 %). Jei dėstytojas studijų procese taiko lankomumo vertinimą pažymio balais, tai turi būti nurodyta dalyko apraše. Kadangi dalyko apraše (kurį pildė pats dėstantysis dėstytojas), nėra nurodyta, kad lankomumas turi įtakos galutiniam vertinimui, egzamininių peržiūrų įvertinimą sumažinimą balais laikome procedūrinį pažeidimu.“ Dokumentas nukreiptas Architektūros katedros vedėjui doc. E. Jackui (rezoliuciją pasirašė dekanas prof. J. Audėjaitis).

2016 m. birželio 12 d. Linas Tuleikis kreipėsi į VDA Etikos komitetą dėl 2016 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. VJK-19 sudarytos komisijos sprendimo. Paaiškinime pareiškėjas teigia, kad „<...> komisija nežiūrėjo į dalyko apraše nurodytus vertinimo kriterijus <...> „*aktyvumas, stropumas, iniciatyva darbo metu*“. Visi jie tiesiogiai siejasi su studento darbo nuoseklumu, kurio negali būti nedalyvavus daugiau kaip trečdalyje paskaitų. Komisija pasirėmė tik procentine išraiška, atspindinčia vertinamojo balo pasidalinimą į semestro pirmąją dalį ir antrąją, tačiau tie procentai nurodo tik, kad 45% vertinimo, įskaitant ir dalyvavimo aktyvumą yra atliekama iki tarpinės peržiūros ir 55% iki galutinės. <...> Dekano nurodymu sudaryta komisija „surado“ procedūrinius pažeidimus ir 2016 05 30 anuliavo skolas minėtoms studentėms. Apie tai nebuvo pranešta dalyką vedusiam dėstytojui tik persiųsta Architektūros katedros vedėjui doc. E. Jackui.“

VDA rektorius prof. Audrius Klimas 2016 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. V1-4 „Dėl netinkamos VDA Kauno fakulteto administracijos ir Architektūros katedros veiklos“ skyrė papeikimus: „prof. Jonui Audėjaičiui, VDA Kauno fakulteto dekanui, – už nepakankamą fakulteto darbuotojų, - prodekanės ir architektūros katedros vedėjo veiklos kontrolę jiems nesilaikant studijų reglamento 4.6. skyriaus reikalavimų; Kristinai Daubarytei, VDA Kauno fakulteto prodekanei, – už savavališką studentų peržiūrų vertinimo pakeitimo organizavimą, pažeidžiant studijų reglamento 4.6.2., 4.6.4., 4.6.5., 4.6.7. punktų reikalavimus; doc. Edmundui Jackui, VDA Kauno fakulteto Architektūros katedros vedėjui, – už savavališką studentų peržiūrų vertinimo pakeitimą, pažeidžiant studijų reglamento 4.6.2., 4.6.4., 4.6.5., 4.6.7. punktų reikalavimus; doc. Linui Tuleikiui, – už nesavalaikį reagavimą į netinkamą studentų lankomumą semestro metu, taip pat už negebėjimą sukurti darbingą ir geranorišką aplinką studijų metu.“ Atkreiptinas dėmesys, kad VDA Kontrolieriui nepateikė Lino Tuleikio paaiškinimų dėl paskaitų lankomumo ir darbingos aplinkos kūrimo, kaip to reikalaujama Studijų reglamento 7.3.15 punkte, t. y. „skiriant nuobaudą, turi būti išsiaiškintos visos aplinkybės ir gautas raštiškas dėstytojo paaiškinimas“. Taip pat nėra aišku, kokiame VDA vidaus teisės akte yra reglamentuojamas „savalaikis“ reagavimas į lankomumą ir darbingos aplinkos kūrimas.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, pažymėtina, kad:

1) dekanas prof. J. Audėjaičio įsakyme nenurodytas komisijos sudarymo teisinis pagrindas, todėl nėra aiški ir komisijos paskirtis;

2) nėra aišku, kas sprendžia akademinės bendruomenės narių tarpusavio santykių konfliktines situacijas: dekanas ar aukštosios mokyklos etikos komisija / komitetas;

3) komisijos išvados susijusios tik su dviejų studentų vertinimu, nors 2016 m. gegužės 13 d. peticija buvo pasirašyta dešimties tėvų ir studentų;

4) VDA rektorius įsakyme nėra konkrečiai išskirta, kokius Vilniaus dailės akademijos studijų reglamento, patvirtinto Senato posėdyje 2016 m. sausio 16 d. Nr. S-1 (toliau – Studijų reglamentas), 4.6 skyriaus punktus pažeidė dekanas J. Audėjaitis;

5) VDA rektorius įsakyme įvardijamas II kurso, o ne III kurso studentų nepasitenkinimas;

6) VDA rektorius įsakymas grindžiamas VDA Studijų reglamentu ir VDA Akademinės etikos kodekso reikalavimais, bet papeikimai skiriami tik už Studijų reglamento nesilaikymą;

7) VDA rektorius įsakyme nurodyti Lino Tuleikio teisės / etikos pažeidimai yra nepagrįsti;

3. Pareiškėjas nurodė, kad studentų architektūrinio projektavimo dalyko egzaminas įvyko 2016 m. gegužės 12 d., o rezultatai buvo paskelbti 2016 m. gegužės 13 d.

2016 m. birželio 27 d. studentai L. R. ir R. M. pateikė apeliacijas VDA KF dekanui prof. Jonui Audėjaičiui su prašymu peržiūrėti jų architektūrinio projektavimo dalyko vertinimus. Pateiktos apeliacijos yra su prof. J. Audėjaičio rezoliucija: „Gerb. rektoriau, prašau sudaryti apeliacinę komisiją.“

VDA rektorius 2016 m. birželio 28 d. įsakymu „Dėl apeliacinės komisijos sudarymo“ Nr. SĮ-35 sudaryta apeliacinė komisija iš 3 narių (1 iš jų – Studentų atstovybės atstovas), kuriai pavesta išnagrinėti apeliacijas iki 2016 m. birželio 29 d.

VDA apeliacinės komisijos posėdžio 2016 m. birželio 28 d. protokole Nr. 1 nurodyta, kad svarstytos R. M. ir L. R. apeliacijos. Pirmiausia buvo išklaustas dėstytojo Lino Tuleikio užduoties pristatymas ir pastabos dėl užduoties atlikimo, po to studentas R. M. išsakė savo nuomonę, tačiau posėdžio turinys nedetalizuotas. Protokole pažymėta, kad studentas L. R. nedalyvavo. Protokole nurodyta, kad: „Komisija nutarė, jog projektus reikia vertinti pagal [vedančiojo dėstytojo] sudarytus vertinimo kriterijus. Kriterijai „Dalyvavimas procese ir studijų sistemingumas“ ir „Savarankiškumas“ nevertinami, nes tai susiję su studentų ir dėstytojo tarpusavio santykiais, todėl sunku juos vertinti pažymiu. Komisija siūlo fakulteto administracijai deleguoti architektūros katedros ir studentų santykių bei bendravimo kultūros gerinimo klausimą.“ Protokole yra išskirti šie kriterijai: 1) užduoties sprendinių tikslingumas ir idėjų originalumas; 2) meninė ir technologinė darbo (projekto) kokybė, grafinis išraiškingumas. Protokole nurodyta, kad apeliacijos patenkinamos ir R. M. kūrybinis projektas įvertintas 8 (aštuoniais), o L. R. – 7 (septyniais).

Studijų reglamento 4.6.3 punkte nustatyta, kad „studentas, nesutinkantis su egzamino įvertinimu, ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo egzamino įvertinimo paskelbimo dienos <...> turi

teisę motyvuotu raštu kreiptis į akademinio kamieninio padalinio vadovą“, o 4.6.5 punkte nurodyta, kad „<...> akademinio kamieninio padalinio vadovas sudaro egzaminų apeliacinę komisiją <...>“ (pabraukta – mūsų).

Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, pažymėtina, kad:

- 1) *studento teisė kreiptis buvo realizuota nesilaikant Studijų reglamento 4.6.3 punkto;*
- 2) *pateiktose apeliacijose nenurodyti motyvai, kaip to reikalaujama Studijų reglamento 4.6.3 punkte;*
- 3) *apeliacinė komisija sudaryta nesivadovaujant Studijų reglamento 4.6.5 punktu;*
- 4) *apeliacinė komisija sudaryta išnagrinėti apeliacijas, kurių pateikimo terminas buvo praleistas, nors apeliacijų pateikimo terminų išimtyje VDA vidaus teisės aktuose nenustatytos;*
- 5) *apeliacinės komisijos posėdžio protokole pažymėta, kad įvertinti tik kūrybiniai projektai (galutinė peržiūra), nors galutinis vertinimas susideda iš dviejų dalių (tarpinės peržiūros ir galutinės peržiūros), nepaisant tokios vertinimo koncepcijos į žiniaraštį buvo įrašyti pažymiai tik už kūrybinius projektus;*
- 6) *apeliacinė komisija, vertindama kūrybinius projektus, vadovavosi vertinimo kriterijais, kurie nėra įtvirtinti juokiuose VDA vidaus teisės aktuose;*

4. Kilus neaiškumui dėl vertinimo kriterijų, 2016 m. spalio 13 d. (rašto Nr. S-351) Kontrolierius kreipėsi į pareiškėją su prašymu pateikti architektūrinio projektavimo dalyko vertinimo apskaičiavimo formulę ir studentų vertinimus įrodančius dokumentus viso semestro metu.

2016 m. spalio 19 d. (rašto Nr. G-506) pareiškėjas atsakė, kad „<...> vertinimo kriterijai, surašyti į dalyko modulį buvo šie: konkrečių pavestų užduočių įvykdymo kokybė, aktyvumas, stropumas, žingeidumas ir iniciatyva darbo metu, pirminiai sprendiniai, medžiagos išsamumas ir pristatymas. Procentuotės paskirstymo tarp šių kriterijų nebuvo nustatyta, nes mokykla tarp studentų propaguoja sprendinių įvairovę, todėl kieta vertinimo kriterijų procentuotė vienodintų sprendinius arba esant skirtingiems sprendiniams, kažkurių atveju vertinimas būtų mažiau objektyvus.

Siekiant išvengti šališkumui yra nusistovėjusi tvarka, kad vertinant darbus dalyvauja visi katedros dėstytojai, kurie siūlo savo vertinamuosius balus ir jei jie neatitinka dalyko dėstytojo vertinimo, tai dėstytojas katedrai turi pagrįsti savo vertinimą.“

2016 m. spalio 13 d. (rašto Nr. S-352) Kontrolierius kreipėsi į VDA KF dėl architektūrinio projektavimo dalyko patvirtinto aprašo ir dokumentų, įrodančių šio dalyko studentų vertinimus viso semestro metu.

2016 m. spalio 19 d. (rašto Nr. G-505) VDA rektorius pateikė architektūrinio projektavimo dalyko aprašą, kuriame nurodyti vertinimo kriterijai – „konkrečių pavestų užduočių įvykdymo kokybė, aktyvumas, stropumas, žingeidumas ir iniciatyva darbo metu, pirminiai sprendiniai, medžiagos išsamumas ir pristatymas“. Taip pat pridėtas architektūrinio projektavimo dalyko egzaminų žiniaraštis, pakoreguotas po apeliacinės komisijos posėdžio. Egzaminų žiniaraštį 2016 m.

birželio 29 d. pasirašė Architektūros katedros vedėjas E. Jackus. Taip pat VDA rektoriaus rašte nurodyta, kad „<...> dalyko vertinimas vyko dviem etapais: tarpinės peržiūros metu (viduryje semestro) ir egzamininės peržiūros metu rašomas galutinis viso semestro įvertinimas. Patvirtintų tarpinių peržiūrų įvertinimo doc. Linas Tuleikis Architektūros katedrai nepateikė.“

Iki apeliacinės komisijos sprendimo pirmame architektūrinio projektavimo dalyko 2016 m. gegužės 4 d. egzaminų žiniaraštyje Nr. 2015P6811021 studento R. M. pažymys – 5, o studento L. R. – 6. Žiniaraštyje kiekvieno studento vertinimas patvirtintas Architektūros katedros vedėjo doc. E. Jackaus parašu. Antrame architektūrinio projektavimo dalyko 2016 m. gegužės 4 d. egzaminų žiniaraštyje Nr. 2015P6811021 studento R. M. pažymys – 8, o studento L. R. – 7.

Iš ta pačia data ir numeriu sugeneruotų žiniaraščių turinio matyti, kad pateikti skirtingi studentų vertinimai be koordinuojančio dėstytojo parašo, tačiau žiniaraščiai pasirašyti katedros vedėjos doc. Edmundo Jackaus.

Studijų reglamento 4.5.8 punkte nurodyta, kad „studijų rezultatus vertina dalyką/modulį dėstęs, studijoms vadovavęs dėstytojas arba tos srities specialistų komisija, į kurią įeina dalyką/modulį dėstęs, studijoms vadovavęs dėstytojas.“

To paties reglamento 4.5.3 punkte yra įtvirtinti principai, kuriais remiamasi vertinant studentų pasiekimus: 1) pagrįstumas ir patikimumas; 2) gebėjimų, žinių ir studijų nuoseklumo vertinimas; 3) nešališkumas, objektyvumas ir aiškumas; 4) vertinimo atvirumas ir kolegialumas; 5) kaupiamasis balas; 6) grįžtamasis ryšys. Studijų reglamento 4.5.4 punkte nurodyta, kad „žinioms, mokėjimams ir gebėjimams vertinti yra taikoma dešimtbalė kriterinė proporcinė vertinimo sistema“, todėl vertinant reikėtų atsižvelgti, kokia dalimi turėtų būti įvykdyti dalyko apraše pateikti reikalavimai.

Studijų reglamento 4.8.3 punkte įtvirtinta nuostata – „studijų apskaitos žiniaraščius raštu ir Akademijos informacinėje sistemoje nustatyta tvarka pildo studijų rezultatus vertinantis dėstytojas arba katedros koordinatorius.“

Studijų reglamento 7.3.7 punkte nustatyta, kad „pirmiausia dėstytojas supažindina studentus su studijų dalyko tikslu, siekiamais studijų rezultatais, dėstyto turiniu ir tvarka, reikalavimais, pasiektų rezultatų vertinimo procedūromis ir kriterijais, kurie yra įrašyti studijų dalyko apraše.“ (pabraukta – mūsų).

Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, pažymėtina, kad:

1) studijų apskaitos žiniaraščius raštu ir Akademijos informacinėje sistemoje nustatyta tvarka pildė ne vertinantis dėstytojas, kaip yra nustatyta Studijų reglamento 4.8.3 punkte;

2) VDA KF Architektūros katedros vedėjas E. Jackus pakeitė studentų vertinimus ir pasirašė architektūrinio projektavimo dalyko egzaminų žiniaraštį dar iki 2016 m. birželio 28 d. (t. y. iki apeliacinės komisijos sprendimo) (sprendžiant iš 2016 m. birželio 17 d. rektoriaus įsakymo skirti papeikimus);

3) neaiški architektūrinio projektavimo dalyko vertinimo sistema: a) skirtingi vertintojai (Linas Tuleikis, komisija ir apeliacinė komisija) studentų pasiekimus vertino pagal skirtingus kriterijus; b) dalyko apraše nėra nurodyti reikalavimai, kurių įvykdymas būtų vertinamas (žr. Studijų reglamento 4.5.4 punktą);

4) studijų dalyko apraše nėra išskiriami reikalavimai, su kuriais turėtų būti supažindinti studentai, kaip numatyta Studijų reglamento 7.3.7 punkte.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad:

1) VDA KF dekanas prof. Jonas Audėjaitis, 2016 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. VJK-19 „Dėl komisijos sudarymo“ sudarydamas komisiją ir nenurodydamas teisinio pagrindo, priėmė nepagrįstą sprendimą;

2) VDA rektorius Audrius Klimas:

a) 2016 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. VI-4 „Dėl netinkamos VDA Kauno fakulteto administracijos ir Architektūros katedros veiklos“ skirdamas papeikimus, nevertino dėstytojo Lino Tuleikio paaiškinimų, nenurodė teisinio pagrindo, todėl pažeidė Studijų reglamento 7.3.15 punktą;

b) 2016 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. SĮ-35 „Dėl apeliacinės komisijos sudarymo“ sudarydamas apeliacinę komisiją, nesivadovavo apeliacijų pateikimo tvarka, todėl pažeidė Studijų reglamento 4.6.2 punktą, 4.6.3 punktą, tą dalį, kurioje nustatyta, kad „studentas <...> ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo egzamino įvertinimo paskelbimo dienos, <...> motyvuotu raštu [kreiptųsi] į akademinio kamieninio padalinio vadovą“, ir 4.6.5 punktą, tą dalį, kurioje nustatyta, kad „<...> akademinio kamieninio padalinio vadovas sudaro egzaminų apeliacinę komisiją <...>“;

3) 2016 m. birželio 28 d. neteisėtai sudaryta apeliacinė komisija nesivadovavo architektūrinio projektavimo dalyko apraše pateiktais vertinimo kriterijais, todėl pažeidė Studijų reglamento 4.6.6 punktą;

4) dėstytojas Linas Tuleikis, neįtraukdamas dalyko reikalavimų į dalyko aprašą, pažeidė Studijų reglamento 4.5.4 punktą;

5) dėstytojo Lino Tuleikio taikyta vertinimo tvarka prieštarauja Studijų reglamento 4.5.4 punkte nustatytai vertinimo tvarkai.

Kontrolierius, įvertinęs pareiškėjo ir Vilniaus dailės akademijos pateiktą informaciją bei ją patvirtinančius dokumentus ir teisinį reglamentavimą, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalies 1 punktu:

n u s p r e n d ė:

Informuoti Vilniaus dailės akademiją, Vilniaus dailės akademijos Kauno fakultetą ir Švietimo ir mokslo ministeriją apie asmenis, padariusius procedūrų pažeidimų.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

Vigilijus Sadauskas